

Motion till riksdagen 2018/19:2952

av **Arman Teimouri m.fl. (L)**

Utgiftsområde 24 Näringsliv

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen anvisar anslagen för 2019 inom utgiftsområde 24 Näringsliv enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

Motivering

Liberalerna vill att det ska löna sig att driva företag och ta risker. Växande företag betyder fler jobb, högre tillväxt och ökade skatteintäkter, vilket finansierar vår gemensamma välfärd. I Sverige ska entreprenörer och företagare uppmuntras genom ett bra företagsklimat, konkurrenskraftiga skatteregler och väl fungerande finansiella marknader.

Globaliseringen och handel med vår omvärld främjar tillväxt och öppenhet och är grunden för en välmående ekonomi. Svensk export motsvarar nästan hälften av Sveriges BNP. Därför ska Sverige fortsätta riva handelshinder samtidigt som vi värnar konsumentskydd och miljö. Vi ska fortsätta och vara pådrivande för ambitiösa handels- och investeringsavtal med länder i hela världen. Varje ratificerat frihandelsavtal som sluts gynnar de svenska företagen och är viktiga för svenska handelsförbindelser.

Globalisering och digitalisering påverkar oss alla inklusive företagen. Utvecklingen utgör en utmaning, men framförallt finns det stor potential att stärka tjänstesektorns och industrins långsiktiga konkurrenskraft på en global marknad. Sverige är ett litet exportberoende land med en tradition av att knyta kontakter med företag och konsumenter i andra länder. Det är en god grund att stå på när en ny modern näringslivspolitik ska utvecklas för att möta globaliseringens och digitaliseringens utmaningar.

Liberalerna vill prioritera extra resurser till ökat företagande. Almi har framgångsrikt arbetat med insatser för företag i tidiga utvecklingsskeden. Dessa insatser vill Liberalerna utveckla ytterligare genom ökade anslag. Vi måste få fler små företag att växa, utvecklas och anställa fler. Liberalerna vill öka resurserna till Almi för att bland annat förstärka Almis stöd till organisationer som verkar nyföretagande och företagsrådgivning. På detta utgiftsområde anslag 1:20 tillförs därmed 20 miljoner kronor för 2019.

När Liberalerna var i regeringsställning drev vi på för att förbättra företagsklimatet. Sänkt bolagsskatt och införandet av RUT- och ROT-avdragen gjorde svarta jobb vita och bidrog till att fler företag växte fram. Den politik som bedrivits under den föregående mandatperioden har dessvärre stoppat den positiva utvecklingen. Det syns när det gäller RUT-branschen, där tillväxten helt stannat av på grund av försämringar avseende RUT-avdraget. Det drabbar i många fall kvinnor, ofta utrikes födda kvinnor, eftersom de i större utsträckning än män driver och verkar inom RUT-branschen.

Digitaliseringen har medfört att affärer och avtal kan ingås med blixstens hastighet med hela den fria världen som marknad. Betydelsen av företagets fysiska placering minskar, så länge internetnärvaron kan garanteras. Med en it-strategi som inkluderar hela landet gynnas entreprenörskap i Sverige som helhet. Under utgiftsområde 23 lägger vi fram en särskild satsning för att påskynda bredbandsutbyggnaden i hela landet.

På arbetsmarknaden kommer en fortsatt digitalisering att leda till stora struktur-omvandlingar. Jobb inom industrin och tjänstesektorn kommer att försvinna och nya kommer att tillkomma. Denna utveckling är inte unik för vår tid och har sin motsvarighet i tidigare industriella effektiviseringskeenden.

Sverige ska vara ett attraktivt land som människor med viktig kompetens vill flytta till. Arbetskraftsinvandring handlar om Sveriges tillväxt och konkurrenskraft. Bristen på kompetens hindrar idag många företag från att växa och bidra mer till svensk konkurrenskraft och tillväxt. Samtidigt har det blivit alltför tydligt att regelverket måste förbättras då de så kallade kompetensutvisningarna fortsätter. Att ansöka om arbetstillstånd ska gå snabbt och enkelt och handläggningstiderna måste kortas. Företagens möjligheter att rekrytera och behålla viktig kompetens försvåras nu på grund av långa handläggningstider och krångliga regelverk. Det är centralt att Migrationsverket ges tillräckliga resurser och ett tydligt uppdrag att korta handläggningstiderna för arbetstillstånd. Liberalerna vill avsätta medel för att snabba på handläggningen av arbetskraftstillstånd vilket närmare redovisas under utgiftsområde 8.

För att företag ska kunna starta och växa finns behov av riskkapital. Företagsfinansiering ska ske med privat kapital, men statligt riskkapital kan behövas som komplement. Liberalerna ifrågasätter dock dagens system med statligt riskkapital då det alltför ofta tränger undan det privata riskkapitalet i stället för att vara marknadskompletterande. Det statliga riskkapitalet behöver reformeras och effektiviseras så att det i högre grad kompletterar privat riskkapital. Vi stöder den så kallade fond-i-fond-lösningen, där statligt riskkapital från början samverkar med privata fonder för att nå mindre och växande företag. Särskilt viktigt är att stötta företag med stor tillväxtpotential i ett tidigt skede.

Liberalerna vill ha skatteregler som underlättar för nystartade och snabbväxande företag – i dag och i framtiden. Sverige står inför en mycket hård internationell konkurrens där vi inte har råd att sätta hinder i vägen för människor som bär på nya idéer. Dagens skatteregler kring personaloptioner, även efter de förändringar som gjorts, är inte tillräckligt attraktiva. För innovationsföretaget med litet kassaflöde är det svårt att betala nyckelpersoner en lön motsvarande vad de personerna kan få i andra delar av näringslivet. Liberalernas sänkta skatt vad gäller personaloptioner beskrivs närmare under denna motions skatteavsnitt.

Ett företags första tid är ofta kritisk. För att underlätta nyföretagande och ge ett nystartat företag goda förutsättningar att växa under de första fem åren bör reglerna för periodiseringsfonder förändras så att det blir lättare att skjuta upp skatten och parera dåliga år mot goda. Liberalerna föreslår förändringar av systemet med periodiserings-

fonder från och med 1 januari 2020 vilket närmare framkommer i denna motions skatteavsnitt.

Under de senaste åren har många nyblivna pensionärer tagit chansen och startat företag eller valt att stanna kvar och arbeta efter 65. Den positiva utvecklingen har dock vänt under föregående mandatperiod. Den särskilda löneskatten för äldre slår inte bara mot åsrika som stannar kvar i arbetslivet som anställda, utan även mot de åsrika som står beredda att starta företag. Den särskilda löneskatten slår mot jobb och tillväxt och bör avskaffas, något som redovisas under denna motions skatteavsnitt.

Det finns mycket att göra för att förbättra förutsättningarna för Sveriges företag. Åtgärder för att halvera tiden det tar att starta ett företag samt ökat fokus på åtgärder för att underlätta för små företag är prioriterade. För att underlätta för att fler ska starta företag kan det finnas skäl att sänka kravet på aktiekapital, men lika viktigt är att hitta nya bolagsformer. I Sverige finns möjligheten att starta och driva ett antal bolagsformer som saknar aktiebolagets kapitalkrav, bland annat enskild firma och handelsbolag. Dessa bolagsformer är dock dåligt anpassade för dagens snabbväxande företagskonstellationer, där företagsoptioner fungerar som det främsta incitamentet för att locka investerare och anställda. Vi skulle därför vilja se en enklare bolagsform för småföretag t.ex. enligt den modell som finns i Tyskland, ett så kallat UG (Unternehmergeellschaft).

Företag ska drivas av entreprenörer, inte av offentliga aktörer som skapar osund konkurrens. I grunden är det fel att det offentliga driver företag. För undantag från denna huvudprincip krävs att företaget svarar för ett uppenbart samhällsintresse, som exempelvis Systembolaget. Liberalerna har i rapporten "Rättvriden konkurrens" föreslagit en rad åtgärder för att minska den osunda konkurrensen från offentliga aktörer.

Genom att en tidigare låst offentlig sektor har öppnats för enskilda alternativ har välfärdens anställda fått möjligheten att förverkliga nyskapande verksamhetsidéer i egna företag. I stället för att utföra verksamheten i egen regi köper kommuner, regioner och landsting i allt större utsträckning verksamhet av privata utförare. Välfärdsreformerna som har genomförts har gett framförallt många kvinnor chansen att starta och driva företag inom sektorer som vård, skola och omsorg. Förslag som syftar till att begränsa vinster i välfärden hotar dessvärre dessa verksamheter och blotta hotet om en sådan lagstiftning har redan slagit hårt mot nyföretagande i välfärdssektorn.

Under föregående mandatperiod har en rad skattehöjningar på jobb och företagande införts, vilket försvårar för främst småföretag att växa. Politiken har byggts på tron på att företagande i första hand blomstrar genom politiskt tillsatta innovationsråd och nyindustrialiseringsstrategier. Vad svenska företag behöver är mindre, inte mer, inblandning av politiken och det offentliga. Det behövs långsiktiga förutsättningar för ett mer innovativt och kreativt näringsliv. Det handlar om villkoren för entreprenörskap, företagande samt forskning och utveckling. Det handlar om att kunna attrahera rätt kompetens, om skatter, en väl fungerande infrastruktur, men också förutsättningarna för en stabil och konkurrenskraftig elförsörjning som dessvärre hotas av en otillräcklig energiöverenskommelse. I konsekvens med detta resonemang och för att prioritera andra satsningar i denna budgetmotion minskas en rad anslagsposter. Vi avvisar den utökade satsningen på strategiska innovationsområden, vilket ger en budgetförstärkning på 115 miljoner kronor under anslag 1:2. Vi avvisar likaså satsningen på statliga medel för elektrifieringen av fordonsparken samt biodrivmedel, vilket ger en budgetförstärkning på 40 miljoner kronor. Likaså avvecklas de tillfälliga medlen till miljö- och

klimateknik, vilket ger en budgetförstärkning på 23 miljoner kronor under anslag 1:2. Under anslag 1:5 avvisas satsningen på socialt företagande, vilket ger en budgetförstärkning på 50 miljoner kronor, samt den särskilda satsningen på miljö- och klimateknik, vilket ger en budgetförstärkning på 17 miljoner kronor, satsningen på Smart City Sweden, vilket ger en budgetförstärkning på 25 miljoner kronor samt satsningen på fler kontaktytor med svensk arbetsmarknad, vilket ger en budgetförstärkning på 8 miljoner kronor. Avslutningsvis avvisas medlen till den återstående delen av regeringens så kallade exportoffensiv, vilket ger en budgetförstärkning på 65 miljoner kronor under anslag 2:3, och AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning, vilket ger en budgetförstärkning med 10 miljoner kronor under anslag 2:7.

Liberalerna föreslår minskade förvaltningsanslag till Verket för innovationssystem, vilket ger en budgetförstärkning på 4 miljoner kronor under anslag 1:1.

Liberalerna föreslår slutligen att pris- och löneuppräknigen justeras ned med 20 procent årligen. På detta utgiftsområde påverkas anslag 1:1, 1:3, 1:4, 1:8 och 1:13.

Tabell 1 Anslagsförslag 2019 för utgiftsområde 24 Näringsliv

Tusental kronor

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)
1:1	Verket för innovationssystem	239 552	-4 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling	2 910 255	-177-500
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel	747 421	-1 000
1:4	Tillväxtverket	274 635	-1 000
1:5	Näringslivsutveckling	881 022	-100 000
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser	61 994	0
1:7	Turistfrämjande	114 613	
1:8	Sveriges geologiska undersökning	241 772	-1 000
1:9	Geovetenskaplig forskning	5 923	
1:10	Miljösäkring av oljelagringsanläggningar	14 000	
1:11	Bolagsverket	53 285	
1:12	Bidrag till Kungl. Ingenjörsvetenskapsakademien	8 327	
1:13	Konkurrensverket	152 999	-1 000
1:14	Konkurrensforskning	13 804	
1:15	Upprustning och drift av Göta kanal	153 210	
1:16	Omstrukturering och genomlysning av statligt ägda företag	23 200	
1:17	Kapitalinsatser i statliga ägda företag	61 000	
1:18	Avgifter till vissa internationella organisationer	17 780	
1:19	Finansiering av rättegångskostnader	18 000	
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation	309 472	20 000
1:21	Patent- och registreringsverket	320 584	-1 000
2:1	Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll: Myndighetsverksamhet	35 771	

Ramanslag		Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (L)
2:2	Kommerskollegium	91 084	-1 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet	382 389	-65 000
2:4	Investeringsfrämjande	72 772	
2:5	Avgifter till internationella handelsorganisationer	20 517	
2:6	Bidrag till standardiseringen	31 336	
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning	10 000	-10 000
	Summa	72 66 717	-342 500
	Specificering av anslagsförändringar		
1:1	Verket för innovationssystem		-4 000
1:1	Verket för innovationssystem		0
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling		-115 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling		-40 000
1:2	Verket för innovationssystem: Forskning och utveckling		-22 500
1:3	Institutens strategiska kompetensmedel		-1 000
1:4	Tillväxtverket		-1 000
1:5	Näringslivsutveckling		-50 000
1:5	Näringslivsutveckling		-25 000
1:5	Näringslivsutveckling		-17 000
1:5	Näringslivsutveckling		-8 000
1:5	Näringslivsutveckling		0
1:6	Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser		0
1:8	Sveriges geologiska undersökning		-1 000
1:13	Konkurrensverket		-1 000
1:20	Bidrag till företagsutveckling och innovation		20 000
1:21	Patent- och registreringsverket		-1 000
2:2	Kommerskollegium		-1 000
2:3	Exportfrämjande verksamhet		-65 000
2:7	AB Svensk Exportkredits statsstödda exportkreditgivning		-10 000

Arman Teimouri (L)

Christer Nylander (L)

Emma Carlsson Löfdahl (L)

Mats Persson (L)

Tina Acketoft (L)

Lina Nordquist (L)

Allan Widman (L)